

Revijalni članak

MOJ PUT: ANESTEZIOLOGIJA KAO STUB MEDICINE, SVETLO ŽIVOTNE ENERGIJE I VIŠE OD SAMOG ZNAČENJA PROFESIJE**U znak sećanja na dr Nenada Maksimovića, specijalistu anesteziologije***Igor Lazić,^{1,4} Jelena Marinković,^{2,4} Marija Rakonjac,^{1,4} Tanja Tanasković Sredojević,^{3,4}*¹Odeljenje anesteziologije sa reanimatologijom, Klinika za neurohirurgiju UKCS, Univerzitetski Klinički centar Srbije, Beograd²Odeljenje anesteziologije sa reanimatologijom, Klinika za vaskularnu hirurgiju UKCS, Univerzitetski Klinički centar Srbije, Beograd³Odeljenje anesteziologije sa reanimatologijom, Centar za prijem i zbrinjavanje urgentnih stanja – Urgentni centar, Univerzitetski Klinički centar Srbije, Beograd⁴Centar za anesteziologiju, Univerzitetski Klinički centar Srbije, Beograd

Review article

MY WAY: ANESTHESIOLOGY AS A PILLAR OF MEDICINE, LIGHT OF LIVING ENERGY, AND MUCH MORE THAN A PROFESSION**In memory of Nenad Maksimović, MD, anesthesiologist***Igor Lazić,^{1,4} Jelena Marinković,^{2,4} Marija Rakonjac,^{1,4} Tanja Tanasković Sredojević,^{3,4}*¹Department of Anesthesia, Clinic for Neurosurgery, UKCS, Belgrade, Serbia²Department of Anesthesia, Clinic for vascular surgery, UKCS, Belgrade, Serbia³Department of Anesthesia, Emergency center, UKCS, Belgrade, Serbia⁴Center for Anesthesiology and Reanimatology, UKCS, Belgrade, Serbia

„Anesteziolog je vladar iz senke. Biti anesteziolog, intenzivista, u ovom trenutku kao i svakom trenutku, je više od lekarskog poziva. Naš jezik je isti na svim kontinentima. Prepoznamo se u letu, u svakom otkucaju vašeg srca. Zato kad zatvoriš oči o tebi brinemo mi, čuvari tvojih vitalnih funkcija. Većiti ratnici protiv tame jer život mora da pobedi.”

(dr Nenad Maksimović, specijalista anesteziologije, 27. Jun 1983. – 05. Januar 2021)

U jesen, sada već davne 2011. godine, na Klinici za neurohirurgiju Kliničkog centra Srbije pojavio se dr Nenad Maksimović, naš kolega sa osnovnih studija medicine. Ubrzo je došao Sale, potom Velja, nešto kasnije i Mara. Svi smo, kao volonteri, tražili svoje „mesto pod suncem” u Srbiji, zemlji koju je naša kasta davno počela da napušta. Volontiralo se do daljnjeg, niko nije garantovao posao, sve i da ste odlični u toj već odavno i svuda u svetu deficitarnoj grani anesteziologiji. Volontiranje na anesteziologiji je podrazumevalo dolazak pre svih zaposlenih lekara, odlazak kad se sav „posao” završi. A nekako, na toj „našoj” anesteziji baš ga ima na pretek.

Srećom, učili smo od Brace, Dostane, Mile, Vace, Kaluđera, Brane, Stamenog, Zečice, Zoke, Lazarke... I onda ugovori, malo na kašičicu, što

bi farmaceuti rekli, prvo kafenu (na 3–6 meseci), a onda supenu (zamena za porodiljsko odsustvo i slično). I konačno, nakon obično pola decenije, prijemi na neodređeno vreme. Koliko god bili konkurencija za posao jedni drugima, toliko smo se radovali svakom prijemu, jer je jedan manje koji čeka u redu, jer će taj neko ostati tu, jer će se osamostaliti, uspeti da prehrani porodicu, da ih odvede konačno na letovanje, da kupi auto, da uloži u stan. Koliko god bili različiti, čvrsto nas je spajala ista ljubav prema anesteziji, posvećenost poslu, pacijentima i uzajamno poštovanje.

Šone, kako smo ga svi oslovljavali na klinici, prednjačio je u prisnosti sa pacijentima, uvek je znao na koji način da im „pride”, da ih opusti, skrene misli sa operacije. Na nimalo lakim dežurstvima u Urgentnom centru, svaki spašeni život

nas je jačao. Neša, kome su nešto više nego nama dovođena deca sa neurotraumom, odmah nakon operacije nas je izveštavao o još jednom velikom uspehu. Nikada neću zaboraviti slike bebe od osam meseci odmah nakon operacije, sa čalmom na glavi, u Nešinom naručju, i istog tog deteta nakon godinu dana, nasmejanog, pored njega. Te se stvari, jednostavno, ne mogu kupiti.

Neša je lekar koji se bezrezervno davao svakome ko je pokucao na njegova vrata. Nakon svih patnji i lepota koje medicina nosi sa sobom, neposredno nakon položenog specijalističkog ispita, u borbi za svakog pacijenta, razboleo se i prerano nas napustio. Oni koji su ga poznavali znaju o čemu pišemo, a onima koji ga nisu upoznali, ni hiljade ispisanih stranica neće u potpunosti moći da prikažu Nešu, ali će većina njih prepoznati sekvence, uspone, padove, borbe, pobeđe i iz svog života.

Jednostavno, otišao je „JEDAN OD NAS”, kako je naš Šone govorio za anesteziologe, „VLADAR IZ SENKE”. „Biti anesteziolog, intenzivista u ovom trenutku, kao i svakom trenutku, je više od lekarskog poziva. Naš jezik je isti na svim kontinentima. Prepoznavamo se u letu, u svakom otkucaju vašeg srca. Zato kad zatvoriš oči o tebi brinemo mi, čuvari tvojih vitalnih funkcija. Večiti ratnici protiv tame, jer život mora da pobeđi”, tako je govorio.

Kao i najveći broj anesteziologa Srbije, Neša je bio angažovan u lečenju kritično obolelih COVID-19 pacijenata. Nažalost, Neša nije uspeo da pobeđi COVID-19, kojim se zarazio nesebično brinući o svojim pacijentima. I nije samo pomagao pacijentima, već i svojim kolegama, a to je samo jedna od stvari po kojima će ostati upamćen naš prerano preminuli Neša. Od početka studija se isticao ambicioznošću i idejom da pomaže ljudima. Biti lekar za njega je bio humani poziv, a ne titula. Upravo zato je i izabrao da mu životni poziv postane anesteziologija, a da on bude „lekar iz senke”.

Bio je voljen od strane kolega još na studijama. Zbog svoje prefinjenosti i dobrote, tokom fakultetskog obrazovanja kolege su mu nadenule nadimak Duša, i ta jedna jedina reč ga u potpunosti opisuje kao čoveka, ali i kao lekara. Za lekare važi da su usko stručni i da im je to glavni i možda jedini fokus interesovanja. Sa Nešom to nije bio slučaj. Oduševljavala me je njegova opšta kultura. Stalno je radio na sebi, jer ga je sve istinski interesovalo. Bio je načitan, izuzetno je cenio pozorište,

slikarstvo. Isticao se svojom elegancijom, njegovu pojavu nikako niste mogli da previdite ili zaneamarite.

Uvek je bio šmeker i džentlmen, jako duhovit, nadaren za pesme koje je stalno smišljao, obučen potpuno šik. Stalno se šalio i mnogo je voleo da upoznae ljude i priča sa njima o svemu. Koliko je bio zaljubljen u stari Beograd, ljude i atmosferu tog vremena, dokazuje i to da smo za jedan njegov rođendan, kod njega u stanu, glumili da smo u 20-im godinama 20. veka. Od svih ljubavi koje su krasile njegov život tu je i ona prema kulinarstvu, kao i briga o kući i vikendici, jer je bio pravi domaćin. Kod njega je sve bilo na svom mestu, uvek sa stilom. Razumeo se u arhitekturu, materijale, fotografiju. Bezrezervno bi uskakao u pomoć oko majstora i uvek je imao neki koristan savet. Planirao je da se preseli u vikendicu preko leta, kako bi mogao da okupi što više ljudi.

Nije brinuo samo o svojim pacijentima, bio je zaštitnik u svakom smislu, brinuo je da smo svi mi bezbedni i uvek se borio protiv nepravde. Znao je da te uteši, da ti skrene misli, da naglasi da „hedonizam leči organizam”. U društvu bi uvek prvi zapevao i zaigrao. Organizovao bi okupljanje, osmišljavao bi koreografije za svaku pesmu i zasmeljao nas od srca. Pored svega toga, radio je tokom studija i brinuo je o baki i deki. Kada su kolege bile na kruženju iz ortopedije, činio bi sve da se oni osećaju kao kod kuće, kakve god da su bile okolnosti. Družio se sa ljudima iz različitih sfera, lekarima, umetnicima, sportistima, preduzetnicima. Voleo je da putuje. Nesuđeni mornar, planirao je još puno mora da oplovi, da se raftingom spusti niz još reka.

Uz to, uvek je znao kako da nas oraspoloži svojom duhovitošću i optimizmom kojim je zračio, kako da nas pokrene i oplemeni. Sve nas je bodrio tokom ove teške borbe protiv COVID-19. Njegove reči bile su nam poput svetionika u mračnoj noći kojoj se ne nazire kraj. Da je ovo ogroman gubitak za sve, malo je reći. Srbija je izgubila vrhunskog anesteziologa, posvećenog lekara, a mi koji smo ga poznavali, koji smo sa njim delili studentske „muke”, ali i lepe trenutke, još iz tog perioda, ostajemo zauvek uskraćeni za divno ljudsko biće. Ostaje praznina i večita nada da će onako glasno, uz širok osmeh otvoriti vrata lekarske sobe... Još makar jedanput.

Dragi naš Nešo, hvala ti za svaki osmeh, svaku lepu reč, svako ohrabrenje. Trudićemo se da nam tvoja poruka sa početka uvek bude zvezda vodilja. Nedostaješ!

